

ІНДЕКС СТАЛОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ В 2013 РОЦІ

Червень 2014

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ОГС: 3,4

Найважливішою подією 2013 року був початок другої у ХХІ столітті революції в Україні. Відмова Президента України В. Януковича від підписання Угоди про асоціацію Україна-ЄС призвела до масових протестів, що розпочалися в листопаді. Євромайдан – мирний протест студентів – було жорстко розігнано міліцією, що викликало протистояння між громадянами і владою на вулицях Києва та інших міст. Протести посилювалися після відмови Президента вирішувати питання насильства з боку міліції та відправити уряд у відставку, а також після непрозорих домовленостей між Україною і Росією. У кінцевому підсумку протести зіштовхнулися з військовими діями, які призвели до загибелі й арештів учасників Євромайдану. До кінця 2013 року акції протесту (в тому числі мирні демонстрації, захоплення громадянами регіональних адміністративних будівель, а також створення народних рад) поширилися в регіони. Ці події продемонстрували нездатність уряду реагувати на потреби громадян, низьку довіру громадян до спроможності опозиції задовольнити їх вимоги, а також безпрецедентний прояв потенціалу людей до самоорганізації.

Бали в 2013 році для України

Хоча загальний рівень сталості сектору ОГС в 2013 році істотно не змінився, можна відзначити деякі позитивні зрушення в правовому середовищі, фінансовій життєздатності, громадському представництві (адвокаті) та ставленні до ОГС з боку громадськості. Набули чинності нові закони, що регулюють діяльність громадських об'єднань, благодійних організацій і фондів. Органи влади збільшили підтримку ОГС, а ОГС поліпшили свої навички фінансового управління. ОГС долучилися до кампаній громадянського представництва на місцевому та національному рівнях і відіграли ключову роль в організації протестів в кінці 2013 року. Окрім того, зріс рівень висвітлення діяльності ОГС в ЗМІ і громадська довіра до організацій.

Відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) кількість ОГС протягом року збільшилася. Станом на 1 жовтня 2013 року було зареєстровано: 76 575 громадських об'єднань (у порівнянні з 74 038 у 2012 році); 288 творчих спілок та інших професійних об'єднань (порівняно з 275); 14 729 благодійних організацій (у порівнянні з 13 949); і 1 483 органів самоорганізації населення (у порівнянні з 1 397).

ПРАВОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ: 3,4

кількість відмов в реєстрації об'єднань скоротилася з 30% до 10% у 2013 році. Причиною відмови реєстрації більшості організацій у 2013 році була невідповідність їх найменування, правилам і вимогам. Акредитація філії іноземної ОГС відбувається відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання», а реєстраційний внесок знижено з \$500 до \$40.

Благодійні організації тепер реєструються за тими ж процедурами, які передбачені для підприємств та інших юридичних осіб, що значно спростило процес їхньої легалізації. Вони тепер можуть бути зареєстровані протягом трьох робочих днів державним реєстратором, а не Міністерством юстиції.

У 2013 році Державна реєстраційна служба (Укрдержреєстр) створила єдиний реєстр громадських об'єднань. Реєстр, що доступний он-лайн, працює, однак із деякими обмеженнями. Наприклад, він не забезпечує доступ до статутів ОГС.

Законом України «Про громадські об'єднання» вимагається, аби в статуті ОГС відображувалися структура і порядок звітування їх керівних органів. Керівні органи тепер можуть організувати зустрічі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), а не особисто.

Процедура припинення громадських об'єднань та благодійних фондів не змінилася. Проте з 1 січня 2013 року вступили в дію зміни до закону про банкрутство, згідно яких і громадські об'єднання, і благодійні фонди можуть оголошувати про банкрутство, тоді як раніше це могли робити тільки благодійні організації.

Міністерство юстиції та його територіальні підрозділи більше не здійснюють нагляд над дотриманням статуту ОГС. Такі повноваження дозволяли органам влади втручатися в діяльність організацій. У 2013 р. не було свідчень примусового розпуску державою ОГС з політично вмотивованих причин. Аналіз дзвінків телефонної лінії допомоги, що адмініструється Центром громадської адвокатури за підтримки Міжнародного фонду «Відродження», показує зниження числа скарг на незаконні дії з боку держави проти ОГС в 2013 році. Разом із тим, податкові органи звертали пильнішу увагу на використання ОГС фінансових ресурсів з метою виявлення можливостей для підвищення податкових надходжень.

Новий Закон України «Про громадські об'єднання» дозволяє громадським об'єднанням проводити господарську діяльність для досягнення своїх статутних цілей. З 1 січня 2013 року громадські об'єднання можуть обирати спрощені системи оподаткування, платити єдиний податок за ставкою від 3 до 10 відсотків від своїх доходів, не сплачуючи податок на прибуток чи ПДВ. Юридичні особи, які здійснюють пожертвування в ОГС, мають право на податкові пільги у розмірі 4 відсотків. Приватні особи також мають право на податкові пільги. Однак ані юридичні особи, ані фізичні особи не використовують ці можливості на практиці через суперечливість норм, а також обтяжливі процедури звітування.

ОГС тепер можуть відшкодовувати витрати, пов'язані з діяльністю волонтерів, зокрема, витрати на проїзд та харчування. Водночас новим Законом України «Про волонтерську діяльність» передбачено низку обмежень, які ускладнюють участь міжнародних волонтерів і перешкоджають волонтерству загалом. Наприклад, іноземці можуть залишитися в Україні протягом лише дев'яноста днів, і ОГС повинні страхувати іноземних волонтерів.

ОГС можуть отримати доступ до юридичної допомоги як за допомогою ІКТ, так і завдяки співробітництву з аналогічними організаціями. Центр громадської адвокатури пропонує онлайн юридичні консультації для ОГС. Різні неформальні групи, соціальні мережі, і формальні мережі ОГС також надають юридичну підтримку. Наприклад, в 2013 році 132 ОГС, юридичні клініки при університетах та юридичні фірми надавали безоплатну правову допомогу

ОГС та споживачам їхніх послуг через проєкт USAID «Правова країна». Міністерство юстиції розробляє систему безоплатної правової допомоги відповідно до нового Закону України «Про громадські об'єднання». На кінець 2013 р. було створено близько тридцяти центрів, що надають безкоштовну правову допомогу громадськості.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ: 3,4

Інституційний розвиток ОГС, включаючи розробку стратегічних планів, правил і процедур внутрішнього менеджменту, демократичне урядування та річне звітування, залишається пріоритетом для більшості міжнародних програм технічної допомоги, що працюють в Україні. Хоча переважна частина ОГС досі не концентрує зусилля на залученні прихильників, число волонтерів, що працюють у благодійних організаціях та участь громадськості у благодійній діяльності зросли. Кількість неформальних груп і об'єднань також збільшилася.

Більшість донорських організацій вимагають наявності стратегічних планів, але ці плани часто є формальними. Хоча організації провели стратегічне планування, лише деякі ОГС

застосовують його результати у щоденній діяльності. Водночас скорочення кількості працівників ОГС впливає на спроможність організацій планувати діяльність стратегічно. ОГС часто змінюють свою заплановану діяльність, але дотримуються зазначеної в статуті місії.

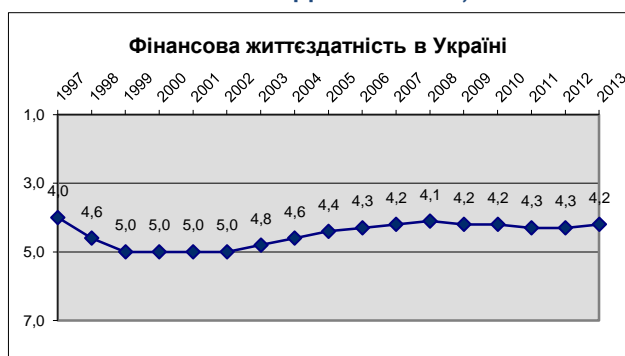
У 2013 році донорські організації приділяли більше уваги внутрішньому менеджменту організацій. Донори вимагають від ОГС, що прагнуть отримати інституційну підтримку, описаних політик і процедур внутрішнього менеджменту. Організації, що пройшли організаційний аудит, тепер краще розуміють необхідність і переваги внутрішніх правил управління. Разом із тим підготовка письмових політики та процедур управління знаходиться поза можливостями малих ОГС.

ОГС можуть знайти провайдерів послуг для задоволення потреб організацій у розвитку спроможності через онлайн платформу Capacity Development Marketplace - систему, розроблену для реалізації ваучерної програми проєкту UNITER. Згідно з проведеною ICAP «Єднання» оцінки організацій, які скористалися системою ваучерів з організаційного розвитку в 2013 році, 65% з них розпочали нові види діяльності та 52% - залучили нових членів. Усі 96% ОГС, що отримали ваучери, підготували плани стратегічного розвитку, змінили внутрішні системи урядування та менеджменту, знайшли нових місцевих і міжнародних партнерів, або поліпшили систему комунікації. Оперативне планування й зовнішні комунікації також покращилися. Якщо раніше ОГС використовували ваучери для підвищення ефективності своєї діяльності по залученню коштів, то зараз - для розробки стратегічних планів і проведення оцінки рівня організаційного розвитку.

Людські ресурси продовжували скорочуватися в 2013 році. Більшість організацій залучають працівників на неповний робочий день, або наймають людей для виконання певних завдань. Деякі співробітники провідних і сильних організацій перейшли на роботу в державний або бізнес сектор, або навіть виїхали за кордон. ОГС, особливо працюючі на місцевому рівні, зазвичай не можуть запропонувати конкурентоздатні зарплати.

У 2013 році більшість ОГС не змогли оновити своє обладнання, орендувати приміщення, купити або орендувати офісні меблі. Доступ до електронної пошти та Інтернету зріс, але ОГС не можуть дозволити собі утримувати власні веб-сайти і, таким чином, як правило, використовують різні соціальні мережі для інформування про свою діяльність.

ФІНАНСОВА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ: 4,2

У 2013 році органи влади збільшили свою підтримку ОГС. Переважна більшість регіонів зараз здійснює фінансування розвитку громадянського суспільства. Деякі міста та обласні центри запровадили конкурси грантів, що фінансуються з місцевих бюджетів, для підтримки проєктів ОГС. Наприклад, у 2013 році Івано-Франківська та Київська міські ради розподілили на конкурсних засадах 16 млн грн між ОГС, що працюють з молоддю.

ОГС усе частіше використовують різні методи залучення коштів від громадян. До них відносяться Facebook,

краудфандингові платформи, такі як Українська біржа благодійності, Спільнокошт, скриньки для пожертвувань та кампанії через SMS. Дослідження, проведене Українським форумом благодійників у 2013 році, виявило, що 2% населення здійснило пожертвування різними способами. Найбільші пожертви були зроблені через Інтернет, і найбільшу кількість пожертвувань було зібрано через скриньки для пожертвувань. У 2013 році Національний банк України дозволив благодійним організаціям і фондам здійснювати пожертвування через банкомати, що дозволило зібрати збір коштів більш прозорим.

Ситуація з диверсифікацією джерел фінансування не змінилася, хоча з'явилися деякі нові тенденції. При наданні невеликої підтримки ОГС, місцеві підприємства воліють залишатися анонімними. Знизився обсяг підтримки з боку міжнародних донорів і технічної допомоги (особливо на місцевому рівні), й іноземні донори тепер зосередилися на конкретних проблемах і потребують спеціалізованої експертизи, яку більшість ОГО не можуть запропонувати. За даними державної статистики, відсоток надходжень від благодійних пожертвувань у загальній структурі надходжень ОГС знизився до 44 відсотків; 8 відсотків надходжень отримується з державного та місцевих бюджетів; 48 відсотків - надходить з членських внесків, доходів від активів, платних послуг та інших доходів.

Проведене у 2013 році Творчим центром ТЦК дослідження виявило, що місцеві джерела фінансування становлять 50% бюджетів організацій громадянського представництва в Україні. Ці організації також отримують фінансування з державного та місцевих бюджетів (до 100 000 грн), корпоративних пожертвувань (до 30 000 грн), й індивідуальних пожертвувань (до 5 000 - 6 000 грн).

ОГС рідко отримують надходження від надання послуг. Членські внески все ще не є головним джерелом фінансування ОГС, оскільки члени не займаються регулярно організаційною діяльністю. Число приватних фондів в Україні зростає, але більшість із них реалізують власну програмну діяльність, а не надають гранти.

Фінансове управління ОГС покращилося. Новий акцент USAID на наданні прямого фінансування ОГС змусив провідні організації пройти зовнішній аудит їх управлінської і фінансової систем. У результаті цього все більше ОГС зараз розуміють важливість належного і постійного фінансового управління, що вимагає прозорих процедур і систем. Крім того, все більше ОГС включають фінансову звітність в свої річні звіти.

ГРОМАДЯНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО: 2,3

Діяльність ОГС з громадянського представництва значно покращилася у 2013 році. ОГС взяли активну участь у кампанії з доопрацювання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Кампанія включала масові заходи, обговорення та публікації про Угоду та її можливі соціально-економічні наслідки. Кампанія широко висвітлювалася в ЗМІ та соціальних медіа. Наприкінці 2013 року, після того, як Президента України відмовився підписувати угоду і Євромайдан був жорстко розігнаний, більшість активних учасників ОГС зупинили своє членство в різних громадських радах та співпрацю з владою як на національному, так і на місцевому рівнях. Дії влади також змусили громадянське суспільство організувати ще більші протести і вимагати рішучих перетворень в уряді. Ці події продемонстрували

унікальний вибух самоорганізації громадян та підвищення громадянської активності в процесах щодо впровадження фундаментальних реформ.

ОГС мали доступ до нових каналів впливу на вироблення політики в 2013 році. Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства при Президентові України стала майданчиком для представників ОГС для безпосередньої взаємодії з державними службовцями й ухвалення рішень. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (омбудсмен) створив громадянську платформу, через яку ОГС розробляють порядок денний в галузі прав людини для його подальшого розгляду. Кабінет Міністрів України заснував Раду голів громадських рад як єдиної платформи для всіх громадських рад при органах виконавчої влади в Україні. Нею проведено дев'ятнадцять зустрічей з урядом протягом року з метою обміну інформацією та надання рекомендацій з питань формування політик. Однак не всі громадські ради започаткували таке співробітництво.

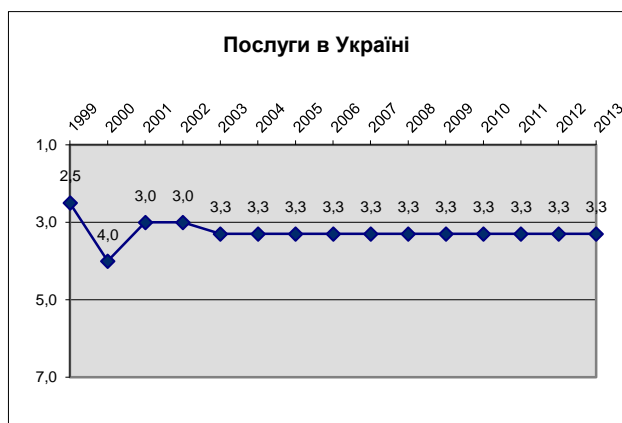
Уряд почав покладатися на внесок і допомогу з боку ОГС. Наприклад, коли уряд відставав від графіка підготовки програми з розвитку волонтерства, він звернувся до ОГС зробити це. Однак уряд не оплачував таку роботу. Нові члени парламенту все частіше зверталися за інформацією або рекомендаціями до національних та регіональних ОГС.

У 2013 році ОГС започаткували кампанії з громадянського представництва на національному рівні в нових сферах. Закон, що забороняє куріння в громадських місцях, був прийнятий у результаті потужної інформаційної кампанії, організованої коаліцією ОГС, які працюють у сфері охорони здоров'я. Протягом парламентських виборів у 2012 році шістьдесят три кандидати підписали меморандум з бізнес-асоціаціями щодо підтримки та пріоритетності розвитку малого і середнього бізнесу. Сім з кандидатів були обрані до парламенту і продовжили співпрацювати з бізнес-асоціаціями та сприяти розвитку малого і середнього бізнесу.

Діяльність з громадянського представництва на місцевому рівні є складнішою. Місцеві ОГС є менш кваліфікованими щодо участі у державній політиці. Крім того, місцева влада не зацікавлена співпрацювати з ОГС для сприяння дотриманню громадських прав через розробку нових політик і нормативних актів. На додаток, нормативно-правові акти органів місцевого самоврядування часто не забезпечують участь громадян у місцевому самоврядуванні або містять положення, які важко виконати громадянам. Наприклад, у Кіровограді для того, аби ініціювати громадські слухання, необхідні 2 000 підписів, а для запровадження місцевої ініціативи потрібно зібрати 9 000 підписів.

Проте, у 2013 році були й успішні кампанії з громадянського представництва на місцевому рівні. Наприклад, громадська організація із Вінниці «Джерело надії» провела широкомасштабну кампанію з розробки нормативно-правових актів щодо забезпечення соціального захисту трудових мігрантів, особливо жінок. У результаті цього Вінницька міська рада схвалила і виділила кошти на програму соціального захисту для таких жінок.

НАДАННЯ ПОСЛУГ: 3,3

Ніяких істотних змін у наданні ОГС послуг за минулий рік не спостерігалось. У 2013 році Міністерство соціальної політики затвердило процедури, що дозволяють ОГС брати участь у конкурсах на отримання контрактів на надання соціальних послуг. Проте місцеві органи влади не мають ресурсів для фінансування цих соціальних контрактів чи проведення таких конкурсів. Водночас цими конкурсами часто передбачаються такі послуги, для надання яких ніхто, у тому числі ОГС, не має необхідних знань та навичок.

Надання ОГС послуг все ще значною мірою залежить від фінансування іноземних донорів. Як результат, ОГС більше дотримуються пріоритетів і вимог донорів, аніж потреб і запитів своїх цільових груп. Надання послуг є помітнішим й ефективнішим на місцевому рівні, в той час як більша частина

діяльності в сфері розробки політик відбувається на національному рівні.

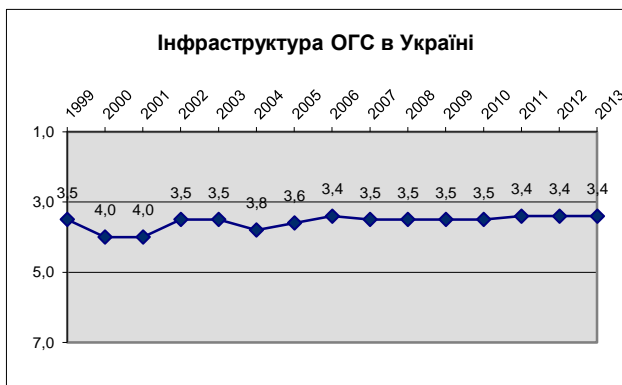
Частково низька якість послуг ОГС зумовлена, серед іншого, відсутністю стандартів. Хоча такі стандарти розробляються в Україні з 2002 року, проекти стандартів були підготовлені всього для дванадцяти видів соціальних послуг. Після зміни керівництва в Міністерстві соціальної політики в 2013 році, розробка цих стандартів зупинилася, і майбутні перспективи в цьому напрямку невідомі. Проте в 2013 році організації, що працюють у сфері ВІЛ/СНІД, почали розробляти загальні стандарти для своїх послуг і підготували описи й інші інформаційні матеріали необхідні для отримання контрактів на надання соціальних послуг.

Безоплатна правова допомога надається переважно студентами юридичних факультетів в юридичних клініках. Ці послуги невисокої якості, й їх надання припиняється після закінчення студентами навчання.

Надання послуг не формує достатніх надходжень ОГС необхідних для забезпечення своїх організацій та підтримки їх діяльності. ОГС зазвичай покладаються на донорів для покриття витрат на надання послуг.

Міністерство соціальної політики не сприяє розвитку спроможності ОГС надавати послуги. При визначенні переможців на отримання контракту з надання послуг держава керується більшою мірою критерієм вартості, а не якості. Навіть тоді, коли ОГС виграє контракт на надання послуг, органи влади можуть прийняти непередбачувані рішення під час дії договору. Наприклад, Міністерство соціальної політики, реалізуючи пілотні проекти у трьох областях, уклали контракти з ОГС на надання послуг для пацієнтів, що страждають психічними розладами та/або знаходяться у хоспісах. Коли організація «Хесед» у Хмельницькому виграла конкурс і уклала контракт, вона втратила отримане від місцевих органів влади фінансування, оскільки фінансування покривало лише програмні витрати і не могло використовуватись для покриття адміністративних затрат.

ІНФРАСТРУКТУРА: 3,4

Інфраструктура, що підтримує сектор ОГС, не змінилася в 2013 році. Кількість ресурсних центрів та обсяг їх послуг залишилися на попередньому рівні. Донори продовжували підтримувати підвищення спроможності та організаційний розвиток ОГС. Новий проект ПРООН «Демократизація і права людини в Україні», започаткований у 2013 році, надає підтримку тим ОГС, які допомагають іншим ОГС нарощувати потенціал через програму надання грантів.

Система ваучерів продовжувала діяти в 2013 році вже із підтримкою Канадського агентства міжнародного розвитку (CIDA) та Інтерньюз (США). Загалом, у 2013 році було надано 401 ваучер на суму \$571,334 для навчання персоналу

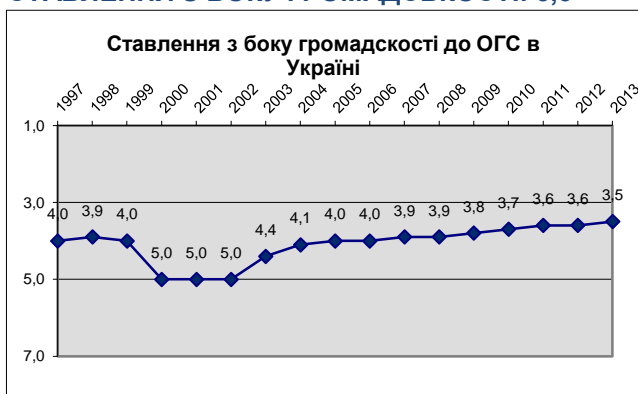
і розробки планів стратегічного розвитку та залучення коштів, комунікаційних стратегій і внутрішніх процедур управління.

Кількість місцевих фондів, які надають підтримку у вигляді грантів, не змінилася, але у 2013 році вони надали менше коштів. Місцеві фонди розвитку підприємництва все частіше працювали з бізнес-асоціаціями для підтримки розвитку малого і середнього бізнесу. Двадцять один фонд місцевих громад працює в шістнадцяти регіонах України. Але лише дев'ять фондів місцевих громад надавали гранти на вирішення нагальних потреб населення в таких галузях як охорона здоров'я, соціальна інтеграція, участь громадськості, а також планування розвитку громади, в той час як інші працювали як звичайні ОГС і просто виконували різні проекти.

ОГС все ще потребують навчання високої якості. Тренерам ОГС не вистачає ресурсів для проведення і просування тренінгів, і немає ніякої програми з підтримки розвитку провайдерів послуг у сфері навчання. Більшість ОГС не можуть дозволити собі навчання із наявних на ринку пропозицій.

Кількість коаліцій збільшилася, але їх діяльність не скоординована та не усталена. Коаліції не сформували дієві процедури урядування та управління. Регіональні коаліції, які займаються актуальними питаннями на місцевому рівні, є найефективнішими. Одним із прикладів є коаліція малого та середнього бізнесу, яка є активною у восьми регіонах України. У Вінниці коаліція, що складається з п'яти бізнес-асоціацій, створила бізнес-інкубатор, в якому вона проводить навчання із започаткування власної справи, працює з молоддю і займається збором коштів для розвитку молодіжного підприємництва.

СТАВЛЕННЯ З БОКУ ГРОМАДСЬКОСТІ: 3,5

Кількість публікацій і рівень загального висвітлення в ЗМІ щодо діяльності ОГС значно зросли за минулий рік. У ЗМІ особливо підкреслювалася діяльність ОГС у сфері ВІЛ/СНІД, благодійності та розвитку бізнесу. Хоча публікації відрізняються за якістю, негативних публікацій стало дещо менше. Наприклад, замість інформації про випадки шахрайства у благодійництві подавалися розповіді про позитивний вплив благодійних організацій та фондів. Засоби масової інформації також почали друкувати аналітичні статті про благодійність.

Відповідно до опитування Міжнародної фундації виборчих систем (IFES), проведеного у 2013 році, обізнаність про діяльність ОГС в Україні залишається низькою. Тільки 15

відсотків українців зазначають, що вони знають про ОГС, які працюють в Україні; в той час як 59% - не знають жодної організації; і ще 19% сказали, що вони не знають, що таке ОГС. Українці, які знають про ОГС, продовжують позитивно ставитися до організацій, що працюють в різних соціально-політичних сферах, таких як гуманітарна/благодійна допомога (86%); права жінок (82%); демократія й урядування (70%). На питання щодо необхідності ОГС для України, більше трьох четвертих (79%) серед тих, хто знає про ОГС, 31% зазначають, що вони надзвичайно необхідні та 48% - потрібні. Відносно невелика частина українців відмічають, що ОГС не надто потрібні (7%) або взагалі непотрібні (3%).

Суспільна довіра до ОГС збільшилася за рік. Національне опитування, проведене Фондом «Демократичні ініціативи»

імені Ілька Кучеріва та Центром Разумкова у травні 2013 року, показало, що більше людей довіряють ОГС (38,4%), ніж не довіряють (35,6%). Більше половини (58%) громадян вважають, що ОГС необхідні в їхніх містах, що на 8% більше у порівнянні з 2011 роком.

Громадські протести в кінці року не мали однозначного впливу на ставлення громадськості до сектору ОГС. Протести були ініційовані, перш за все, фізичними особами, в тому числі лідерами ОГС, тому роль ОГС не була особливо помітною.

Визнання ОГС представниками органів влади на різних рівнях збільшилося в 2013 році, хоча існуюча увага не завжди позитивна. У виступах представники органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування все частіше згадують громадянське суспільство і позитивно відмічають ОГС та їх діяльність. Органи влади почали залучати керівників громадських рад до різних зустрічей і заходів, навіть якщо таке залучення іноді є лише формальністю. Водночас уряд почав досліджувати фінанси деяких із найбільш активних ОГС, для того, щоб змусити знизити їх активність.

Є кілька прикладів партнерства між бізнесом та ОГС. Бізнес не знає, що ОГС можуть йому запропонувати, і не хоче здійснювати пожертви на їх цілі. Бізнес більш схильний використовувати ОГС як посередників для спілкування з громадами.

Попередні програми технічної допомоги розвинули в ОГС розуміння важливості етики та професійних стандартів. Деякі ОГС розробили свої власні кодекси етики. Тим не менше, немає організації, яка б сприяла розвитку загальних етичних стандартів серед усіх ОГС. Більше ОГС готують щорічні звіти про свою діяльність і беруть участь у конкурсі річних звітів.

Індекс сталості розвитку громадянського суспільства (CSOSI) – це ключовий аналітичний інструмент, що вимірює прогрес розвитку громадянського суспільства в Центральній та Східній Європі. Протягом шістнадцяти років Індекс відстежує прогрес в розвитку громадянського суспільства в двадцяти дев'яти країнах. Індекс вивчає загальні сприятливі умови для розвитку громадянського суспільства, приділяючи особливу увагу правовому середовищу, організаційній спроможності, фінансовій життєздатності, громадянському представництву, наданню послуг, інфраструктурі та ставленню з боку громадськості. Кожен показник вимірюється за семибальною шкалою, де 1 показує дуже розвинутий рівень та 7 означає низький рівень розвитку. Даний звіт було підготовлено Агентством США з міжнародного розвитку у партнерстві з місцевими організаціями в кожній країні.

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, контакуйте з Любов'ю Паливодою, президентом БФ «Творчий центр ТЦК», за електронною адресою paluvoda@ccc.kiev.ua або Володимиром Купрієм, виконавчим директором БФ «Творчий центр ТЦК», за електронною адресою kupriy@ccc.kiev.ua.

Англomовну версію звіту Індeksu сталості ОГС в 2013 році для країн Центральної та Східної Європи можна знайти за посиланням: <http://www.usaid.gov/europe-urasia-civil-society>